

С Т А Н О В И Щ Е

за защита на дисертационен труд „НАСЛЕДЯВАНЕ НА ДРУЖЕСТВЕНИ ДЯЛОВЕ И АКЦИИ“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област на висшето образование, 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.6. Право, Докторска програма: Гражданско и семейно право от Ани Димитрова Кънева – редовен докторант в Катедра Гражданскоправни науки към Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски”

от

**проф. д-р Силви Василев Чернев,
професор по гражданско-процесуално право в ПУ „Паисий
Хилендарски“ и Бургаски свободен университет**

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Настоящото становище е изготвено с оглед защитата на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.6. Право, Докторска програма: Гражданско и семейно право от Ани Димитрова Кънева – редовен докторант в Катедра Гражданскоправни науки към Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски”

Процедурата е започната на основание чл. 3 и 4 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), чл. 30, 31 и 32 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав на Република България (ППЗРАДРБ), Правилника за развитието на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“, а така също и съгласно решение на Факултетния съвет на Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Назначен съм за член на научното жури със Заповед № 21-550/09.05.2024 г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Представените документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПРАС на ПУ „Паисий Хилендарски”.

Процедурата е коректно спазена.

I. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРЕДСТАВЕНИЯ ТРУД

1. Обща характеристика

1.2. Дисертационният труд е посветен на проблематика, част от която, макар и обширно засягана в различни жанрове научна и научно-приложна литература, не се радва на единодушно, още по-малко – на теоретично задоволително обяснение. Всъщност казаното се отнася преди всичко за наследяването на дружествени дялове в ООД, докато по отношение на останалата част на разработената материя има откъслечни разработки. Това прави избора на темата удачен. Резултатите от още едно изследване биха допринесли за по-нататъшното изясняване както на същността, така и на многобройните практически аспекти на изследваното явление. Не следва да се пренебрегва и обстоятелството, че става дума за значително широка приложимост.

1.2. Работата е в обем 199 страници, а структурата ѝ типична за монографичен труд: състои се от Въведение, четири глави и Заключение.

1.2.1. В краткото Въведение (стр. 5 – 10) са представени предметът на изследване, обоснован е изборът на темата; са изложени методите на изследването, а така също и неговите цели.

1.2.2. Глава Първа (стр. 11-73) е посветена на проблематиката на наследяване на дружествен дял в ООД.

След исторически и сравнително-правен преглед (стр. 11-21) във втория параграф (стр. 22-57) на главата авторката се обръща към общите особености на наследяване на дружествен дял в ООД, а така също и към определени специални хипотези – наследяване от пълно или ограничено дееспособни; наследяване по завещание и завет, наследяване от преживял съпруг. Разглежда въпроси, свързани с

определяне на размера на наследствените дялове и упражняване на правата по тях. В третия параграф (стр. 58-73) се разглежда проблематиката на наследяването в случай на смърт на едноличен собственик на капитала (ЕООД).

1.2.3. Глава Втора (стр. 72-122) е посветена на наследяването на акции. Главата започва с исторически и сравнително-правен преглед (по подобие на първата), след което се разглежда проблематиката на наследяването на налични акции. След опит за изясняване на съдържанието на понятието „акция“ (стр. 79) авторката се обръща към въпроса дали се наследява членство в АД. Следва изложение по специфични проблеми като например – вписването в книгата на акционерите, отговорност на наследниците за неизплатени акции, наследяването по завещание, а така също и наследяване от пълно и ограничено запрети. В рамките на две точки от Втория параграф е изследвана спецификата на наследяването на винкулирани и безналични акции.

1.2.4. Глава Трета се състои от четири параграфа и е посветена на наследяването при персоналните дружества и нововъведените дружества с променлив капитал. Разгледани са особеностите на наследяване на участие в събирателни дружества и командитни дружества.

1.2.5. Последната глава е посветена на особени хипотези на наследяване на дялове и акции (стр. 149 – 182). Последователно се разглеждат случаи на наследяване по отношение на незаето наследство, при безвестно отсъствие. Разглеждат се случаите на наследяване при липса на законни наследници.

1.2.6. Работата завършва с кратко заключение (стр. 183-187).

1.3. Положителни страни на представения труд:

1.3.1. Както беше посочено, макар да е била предмет на различни изследвания в различни жанрове на правната литература, неясната законова основа (особено по отношение на ООД) поражда смущения и силно различаващи се становища, което прави полезен всеки опит за изясняване на нещата.

1.3.2. Положителен резултат представлява последователното изясняване на проблемите на наследяването на дружествени дялове в най-различни посоки – по отношение на различните обекти (дялове, акции, имущество в персонални дружества и т. н.) от една страна, а от друга – проследяването на различните хипотези, свързани със субектите или вида на наследяването.

1.3.3. Внимание заслужава изследването на връзката между наследяването на дружествен дял (или аналогичните останали обекти в зависимост от вида на дружеството) и придобиването на качеството на съдружник (акционер) в съответното дружество в случай на смърт на титуляр.

1.3.4. Работата разкрива сериозно познаване на материята както на гражданското право (в частност – наследственото), така и на търговското право.

1.3.4. Впечатляващ е научният апарат – 54 учебници и монографии на български език плюс 53 статии, а така също и 13 източника на латиница. Използвани са и 84 български съдебни акта (конкретни решения, тълкувателни решения и т.н.). Направени са 365 бележки под линия.

1.3.4. Като приносни моменти биха могли да се окачествят следните:

- цялостната разработка на материята;**
- разработката в частта относно дружествата с променлив капитал;**

- предложенията за допълване на уредбата на отразяване на преминаване на собствеността върху безналични акции.

- в условен смисъл като принос може да се окачестви становището на авторката за усъвършенстване на уредбата по чл. 115 ТЗ (употребявам термина „условен смисъл“, тъй като приемам поставянето на въпросите по-скоро като повод за повдигане на дискусия, отколкото за действително изменение на уредбата).

- интерес представлява разработката в частта за наследяването по отношение на участия в търговски дружества по отношение на лица, които не са оставили законни наследници и др.

2. Работата има и слабости, сред които ще посоча следните:

2.1. Намирам историческите и сравнително-правни бележки до известна степен самоцелни – разгледани са исторически и сравнително-правни аспекти по отделно на видовете търговски дружества и разглежданите обекти от една страна, а от друга страна на наследствените правила.

2.2. Предлаганото изменение на уредбата на чл. 115 ТЗ по отношение на задължителното изискване на въвеждане на уговорка относно наследяването на дружествени дялове едва ли разрешава всички проблеми – уговорката би имала евентуално значение при смърт на първи по ред съдружник. Ако се осъществи хипотеза на последователна смърт на съдружник и негов наследник (наследници) подобна уговорка би не би имала полезен ефект.

2.3. Неприемливо ми се вижда становището относно определяне стойността на дружествен дял във връзка със запазена част въз основа на балансова стойност.

2.4. Има и други моменти, които подлежат на преосмисляне от авторката при евентуално издаване на работата.

Не би могло да се каже, че посочените моменти, нуждаещи се от дообмисляне, намаляват съществено положителните характеристики на дисертационния труд.

3. Видно от представената професионална автобиография Ани Димитрова Кънева е работила като юрисконсулт, а от настоящата година е адвокат към Пловдивска адвокатска колегия .

4. Докторантката ката има четири публикации, пряко свързани с темата на дисертационния труд.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От казаното би могло да се заключи, че представеният дисертационен труд отговаря на утвърдилите се критерии в практиката по прилагането на Закона за развитието на академичния състав в Република България, на Правилника за прилагането на този закон и на специалните изисквания на Правилника за развитието на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски”.

Работата е посветена на практически значима материя и самата тя като цяло представлява принос. Демонстрира, че Ани Димитрова Кънева притежава сериозни теоретични знания в областта на търговското и наследственото право (всъщност гражданското право като цяло), а така също и способност за очертаване на проблеми и сериозен научен и научно-пректически анализ.

Това ми дава снование да дам положителна оценка на качествата на рецензирания труд и на докторанткат, и да предложа на уважаемото

Научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 3.6. „Право” (Гражданско и семейно право) на Ани Димитрова Кънева – редовен докторант към Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски”.

28.05.2024 г.

Изготвил становището:

проф. д-р Силви Чернев